

Мирослав Ђуровић

БЕЗ МОРА И КОПНА

Море и земљаци

Јадни моји земљаци — никад нијесу видјели море, а женску су тугу својих мајки, сестара и жена морем крстили, а своје су таласаве јечмове боље од синовљевских коса морем китили, а град би их сустопице убијао и класови су гиздали ћутљиви и прави као моји земљаци. У њихове дубоке и уске зјенице море никад није упловило, а пушчано су словили да су им чивитна и тијесна небеса, укљијештена и нарецкана врховима, пространа и модра као море.

Нијесу нам очеви мајке љубили на морским обалама гдје се прпуша бјелосветска младеж; имали су од жеђи очи боје мора, а боја очију се мијењала с кишама кад жене бацају копилад у јаже, с временима кад се врбе маце и кад млада ждребад пролеће завилочи.

И сами црни, моји земљаци нијесу вјеровали да постоје и друга мора, осим Црног.

Море — најопаснија клетва наших мајки.

„Црно море нашао, какав си”.

А синови су потом, годинама и моћима узрели, одлазили на Црно и остала мора и материнске клетве заборавом светили.

Мајкама је свеједно било. Тихо су трунуле у завицају, без клетви, без мора и без синова.

И мору је свеједно било. Било и остало: мрка већа залучена око свијета.

Мирослав Ђуровић

**Љубим те аловно,
о море невјерно**

Давно су искапале очи самотних дјевојака за морнарима без повратка, те си тужно, јужно безмерје и безвјерје.

Још нијесу окопњеле жеље мојих предака од којих су оксидисале њихове лобање сјеверно од завичаја.

Тешко је теби морје да будеш лијек за сва неостварења која смо у немаштини сновали и згријевали.

Зашто те тако љубим аловно, о море невјерно.

Откуд је живљење плод завезало, понављало се увијек изнова срсно и на стари начин, болно плођење у нама.

Бескрајем година плаћамо нокат успона и никад да досегнемо висини чела под јелењим роговима.

Опустошени и разочарани падамо са висина, сустали од дивљих путовања и сплетених путева.

Криви за ненађене завичаје и ријешени да од мора научимо ћутање и вратимо му човјеколико немање.

Да се макар привидно поравнамо и да наша давања и твоја узимања пригрлимо као свој добитак и иметак.

Више нећемо копнети за висовима ни зечити се дубина, јер сами смо најстрашније висине и најпонорније дубине.

Ослобоњени прастаре чежње да окрилатимо, јер даљине постају мало важне и у вријеме преточене.

Мирослав Ђуровић

Како континенталци обједују

Од обједа нијесу начинили чин. Неродице и хајке натјерали су их да од брзине залогаје не изброје, ни себи ни намјернику. Никад им срећа није била у торби.

Док једу не говоре и не топе се. Сух и горак залогај засмоче шумама и звијездама. Змије им се преплету око врата и уши им запуцају. У здјелама им ни за пса ништа не остане. Уз ручак пола свијета освоје, а другу ће половину за вечеру. Сва срећа — никад не вечерају.

У свему око себе виде живот. У класовима жита — своје унукe. Кад им град раж убије, смркну се и наборају. У овновима траже пријатеље. Очи су им сиве од продаја а празне од куповина, о државним празницима, свадбама и сахранама меса се наију и ракије напију. Није лоше кад неко умре. Старци потом до поноћи у осами рачунају — на кога је ред.

Пред државом су увијек гладолики, пред комшијом уређени и сити. Вјерују да ће због хљеба једног дана цио свијет заратити, па гладни децу граде за то клање.

Мирослав Ђуровић

Цигани без мора и без копна

Некад су цигани били болесни за морем. Лутали су обалом и пловили морем — да поцрне љепотом и омасте се срећом. Поцрњеше и кожом и животом — срећни људи не посташе.

Из бијеле господске коже мами их заразни вјетар, у густе прашуме, опојном мирису сунца и меснатом воћу југа. Бронзани полен слеже се на њихова рамена, заигра дивљи одсјај у очима, но подно надања склупча се биједа. У трбуху глад као гладно куче завија, у души празнина гроба из којег су мрца послјије много љета иселили.

Цигани се од мора одселише, у прашњаве друмове стопала повише. Шуме им очи изрецаше, тишине и кише жене им очешљаше. Своју стидну љубав према мору још крадом водама дарују и черге близу врела разапињу. Љубомора мора сијевне ножем и под братску сису.

Жеђ за далеким пловидбама ослобађају галопом украдених коња.

Бијесну судбину весело проносе тужни Цигани. Све док им се крв до пола гледенцади не навуче. А онда плану сухим клекама у јесен, зубе и дојке мјесечином окупају, ножеве о братске кључне кости наоштре, чекиће о лобање рођених очева опробају и охладе. Све док им јед поново не поравни душу, све док им од дугих киша не зарђају срца, док лица не обезизразе и очи посиве. Отад никако да се људима замијене.

Црни икад а бијел никад. Од мора одбачени од земље неприхваћени. Немају земље да је милују, разагрћу и ограђују. Кад немају своје, њина је цијела земља.